ਦੀਪਕ ਯਾਦਵ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ & ਅਨਜ

(2022 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 861)

ਮਈ 20, 2022

[ਐਨ. ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਰਾਰੀ ਅਤੇ

ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕ ਸੰਹਿਤਾ, 1973 ਐਸ. 439 – ਜਮਾਨਤ – ਰੱਦ – ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ, ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਜਖਮਾਂ ਕਾਰਨ ਮਰ ਗਿਆ – ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੀੜਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸਿਆ ਜੋ ਕਿ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 34 ਅਧੀਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲਾ – ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ, ਪਰੰਤੂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਮਿਲਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਇਸ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ – ਫੈਸਲਾ: ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਰੱਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਰੱਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਠੋਸ ਅਤੇ ਅਭਿਭੂਤ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ – ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਰੱਦ ਸਿਰਫ ਉਪਰਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ – ਉਪਰਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹਨ – ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਖਾਮੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਸਥਿਰ ਹੈ – ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਇਤਿਹਾਸ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਮੁੱਖ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਬਜੇ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ – ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਜਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ

ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਦਾਂਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ, ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲਡ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇਸ. [ਪੈਰਾ 19][10-F]

1.2 ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਤਰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਲੋੜ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਆਵਾਜ਼ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਇੱਕ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਵਿਚਾਰ [ਪੈਰਾ 26][14-F-G]

1.3 ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਏ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਮਕੈਨੀਕਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰਿਆਇਤ। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ, ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਠੋਸ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ (ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ)। [ਪੈਰਾ 30][17-D-E]

1.4 ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹਾਲਾਤ ਦੇ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ। [ਪੈਰਾ 31][18- ਏ-ਬੀ]

1.5 ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ.2/ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ 13.01.2021 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਰੈਗੂਲਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਗੋਲੀ ਸੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ.2/ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ। ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ.2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ

ਨੰ.2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। [ਪੈਰਾ 35][20-A-C]

1.6 ਇਸ ਨਿੰਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਅਤੇ 34 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁੱਖ ਹਮਲਾਵਰ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰ ਸੀ; ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਿਰਦਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗੋਲੀ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਗਾਲ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਈ; ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ 14.01.2021 ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਮਰ ਗਿਆ; ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧੀ ਪਿਛਲੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ; ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ; ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਤਤਕਾਲੀਨ ਆਈ.ਓ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਬੂਲ ਕੀਤੀ ਸੀ; ਅਤੇ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ [ਪੈਰਾ 361]20-ਸੀ-ਐਚ; 21-ਏ-ਬੀ]

1.7 ਕਿਸੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਜੈਕਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਜ਼ਰੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਸ ਫਿੱਟ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਅਨੇਕਾਂ ਫੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਸੂਝਬੂਝ ਨਾਲ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 371]21-ਡੀ-ਈ]

1.8 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ

ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 381]21-ਈ-ਐਫ]

1.9 ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਖਾਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਮੇਸ਼ ਭਵਨ ਰਾਠੌਡ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਨਭਾਈ ਹੀਰਾਭਾਈ ਮਕਵਾਨਾ ਕੋਲੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2021) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 230; ਕਲਿਆਣ ਚੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਰੰਜਨ @ ਪੱਪੂ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2004) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 528; ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. (1978) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 579 ; 1978(1) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 777; ਦੱਤਾਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2018) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 22 : [2018] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 882; ਪ੍ਰਭੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2001) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 280 : [2001] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 684; ਪ੍ਰਸਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ੀਸ ਚੈਟਰਜੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2010) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 496 : [2010] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1165; ਆਸ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵ ਰਾਜ ਸਿੰਘ @ ਲੱਲਾ ਬਾਬੂ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2012) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 446 : [2012] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 534; ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 797 : [2013] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 273; ਨੀਤੂ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2014) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 508 : [2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 453; ਮੂਵਕਪੇਸ਼ਾ ਗੌਡਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2017) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 406 : [2017] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 373; ਰਾਜ ਉੜੀਸਾ ਬਨਾਮ ਮਹਿਮਾਨੰਦ ਮਿਸ਼ਰਾ (2018) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 516; 7 ਵਾਈ.ਵੀ.ਵੀ. ਰਾਜ ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 649 ਦੇ 2022; ਰਾਮ ਗੋਵਿੰਦ ਉਪਾਧਿਆਯ ਬਨਾਮ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ (2002) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 598 : [2002] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 526; ਕਲਿਆਣ ਚੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੀ. ਰਾਜੇਸ਼ ਰੰਜਨ ਉਰਫ ਪੱਪੂ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2004) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 528; ਮਹੀਪਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਪੋਲੀਆ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2020) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 118 : [2019] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 529; ਦਲਬੀਰ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ (1995) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 349 : [1994] 6 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 69; ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਕਦਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2011) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 189 : [2011] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 800 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਸੰਦਰਭ

(2021) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 230 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 11

(2004) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 528 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 11

[1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 777 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 15

[2018] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 882 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 15

[2001] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 684 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 20

[2010] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1165 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 21

[2012] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 584 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 22

[2013] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 273 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 22

[2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 453 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 22, 32

[2017] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 373 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 22

[2018] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 516 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 22

[2002] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 526 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 24

[2004] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 528 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 25

[2019] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 529 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 29

[1994] 6 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 69 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 30

[2011] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 800 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 34

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 861 ਦਾ 2022.

ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਵਿੱਚ ਲਖਨਊ ਬੈਂਚ ਦੀ 22.10.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬੇਲ ਨੰਬਰ 11848 ਦਾ 2021.

ਅਵਨੀਸ਼ ਸਿਨਹਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਜਨ ਕੁਮਾਰ, ਅਪੀਲਕਾਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟਸ।

ਵਿਨੋਦ ਦਿਵਾਕਰ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਸਿੱਧਾਰਥ ਡੇਵ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪੁਸ਼ਕਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਦੇਵੇਂਦਰ ਗੁਪਤਾ, ਅਬਦੁਲ ਕਾਦਿਰ, ਆਦਿਤਿਆ ਵੈਭਵ ਸਿੰਘ, ਸਤੀਸ਼ ਪਾਂਡੇ, ਆਦਰਸ਼ ਉਪਾਧਿਆਯ, ਦਿਵਿਆਂਸ਼ੂ ਸਹਾਇ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟਸ।

ਐਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਰਾਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਕਾਂ ਵੱਲੋਂ 22.10.2021 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਲਖਨਊ ਬੈਂਚ (ਇਸਨੂੰ ਅਗੇ "ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਵਿੱਚ ਬੇਲ ਨੰਬਰ 11848 ਦੇ 2021 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 - ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਕੇਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 16 ਦੇ 2021 ਵਿੱਚ ਪੀ.ਐਸ. ਪਾਰਾ, ਲਖਨਊ

ਅਧੀਨ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ("ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.") ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 302 ਅਤੇ 34 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿੱਚ ਜਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਬੰਧਪਤਰ ਅਤੇ ਦੋ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਫਰਨਿਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ।

3. ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਵਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਦੀਪਕ ਯਾਦਵ ਨੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਕ੍ਰਾਈਮ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 16/2021 09.01.2021 ਨੂੰ ਪੀ.ਐਸ. ਪਾਰਾ, ਲਖਨਊ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 307 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਹਰਜੀਤ ਯਾਦਵ, ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਸੌਸ਼ਿਲ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਦੋ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ 08.01.2021 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਲਗਭਗ 8.30 ਵਜੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਵੀਰੇਂਦਰ ਯਾਦਵ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕੁੱਲਾਡ ਖੱਟਾ ਪੁਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਲਾਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਕੁੱਲਾਡ ਕੱਟਾ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ। ਗੋਲੀ ਉਸਦੇ ਸੱਜੇ ਗਾਲ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਟ੍ਰਾਮਾ ਸੈਂਟਰ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਲਖਨਊ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਆਪਣੇ ਜ਼ਖਮੀ ਪਿਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਮਾ ਸੈਂਟਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਨੀਤਾ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਮਿਸ ਜਯੋਤੀ ਯਾਦਵ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਹਰਜੀਤ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਇੱਕ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਯਾਦਵ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਸ੍ਰੀ ਮਹੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਚੌਰਾਸੀਆ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ./ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਚੌਕ, ਲਖਨਊ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ. ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਆਈ./ਪਹਿਲਾ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ 13.01.2021 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਨਾਲ ਦੋ ਜਿਉਂਦੇ ਕਾਰਤੂਸ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪਿਤਾ 14.01.2021 ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਨੇ 16.01.2021 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਲਖਨਊ ਅੱਗੇ ਆਤਮਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ।

5. ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਪਰਯਾਪਤ ਸਬੂਤ ਮਿਲਣ ਉੱਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 06.04.2021 ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਅਤੇ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਚਾਰਜ ਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋ ਅਣਜਾਣ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਚ ਬਾਕੀ ਹੈ

6. ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ, ਲਖਨਊ ਅੱਗੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 3340/2021 ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 28.06.2021 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਖੁਦ ਚਲਾਈ ਸੀ।

7. ਫਿਰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਨਿਯਮਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੰਬਰ 11848/2021 ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਥੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 18.10.2021 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੰਬਰ 8501 ਆਫ 2021 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਕੇਸ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 22.10.2021 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ/ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 21 ਦੇ ਵੱਡੇ ਮੰਡੇਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੇਸ ਦਤਾਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ' ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣ-ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਬੰਧਪਤ੍ਰ ਅਤੇ ਦੋ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਹਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(2018) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 22 ਏ1. ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ/ਦਬਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਅਭਿਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ;

2. ਬਿਨੈਕਾਰ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਮੁਲਤਵੀਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੇਗਾ;

3. ਬਿਨੈਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ;

4. ਬਿਨੈਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਲਚ, ਧਮਕੀ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ;

5. ਬਿਨੈਕਾਰ ਇੱਕ ਉੱਚਾਰਨਾ ਦਾਖਲ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਲਤਵੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਗੇਗਾ। ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨੇ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰੇ;

6. ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ (i) ਕੇਸ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ 'ਤੇ, (ii) ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਤੇ (iii) ਧਾਰਾ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਂ ਬਿਨਾ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਦੇ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ;

7. ਪਾਰਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੋਂ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਨਰੇਟਡ ਕਾਪੀ ਦਾਖਲ ਕਰੇਗੀ;

8. ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ/ਅਥਾਰਿਟੀ/ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਿਊਟਰਾਈਜ਼ਡ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

8. ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਅਵਾਂਸ਼ੀ ਸਿਨਹਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਸਿੱਧਾਰਥ ਡੇਵ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

9. ਮਿਸਟਰ ਅਵਾਂਸ਼ੀ ਸਿਨਹਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੋਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਹਨ, ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਧਾਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਆਈ.ਓ. ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਅਸਮਾਨੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

10. ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਉਂਟਰ ਫਾਇਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੱਸਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

11. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਮੇਸ਼ ਭਵਨ ਰਾਥੋਡ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਨਭਾਈ ਹੀਰਾਭਾਈ ਮਕਵਾਨਾ(ਕੋਲੀ) ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ, ਕਲਿਆਣ ਚੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਰੰਜਨ @ ਪੱਪੂ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

12. ਮਿਸਟਰ ਸਿੱਧਾਰਥ ਡੇਵ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ, ਜੋ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੀ ਹਿਮਾਲਯਨ ਗੜਵਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਡੀ.ਫਾਰਮ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3 ਅਤੇ 5 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੇਸ ਇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

13. ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਤੀਲਾਲ ਦਾ ਛੋਟਾ ਪੁੱਤਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜਾਂ ਮਿਸਾਲ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

14. ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ.2/ਦੋਸ਼ੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋਲਿਆ ਹੈ ਕਾਰਕ, ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਜੁਰਮ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਸਮੇਤ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਤਿਹਾਸ।

15. ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ. ਯੂ.ਪੀ.4 ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਦਾਤਾਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ. ਰਾਜ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ 5 .

16. ਅਸੀਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਬਾਰ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ.

. 17. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ

ਸੰਹਿਤਾ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ "ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ") ਦੀ ਧਾਰਾ 439(1) ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

8. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਆਂਕਾ ਵੀ.ਆਰ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਯਰ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ "ਜਮਾਨਤ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਨਿਆਂ, ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਬੋਝ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਜਮਾਨਤ ਦੇ ਵਿਕਸਿਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਅਨਿਵਾਰਯ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ"।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

. ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ

. 19. ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਨਿਯਮਤ ਜਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੁਥਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।

20. ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

. "8. ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੁਥਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।" ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ, ਵਿਵਹਾਰ, ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ ਉਚਿਤ ਖਦਸ਼ਾ, ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ "ਸਬੂਤ" ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ "ਮੰਨਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ

ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਅਸਲੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।"

21. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੈਟਰਜੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਚਰਜ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਹਨ:

(i) ਕੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ;

(ii) ਦੋਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ;

(iii) ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ;

(iv) ਜਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਭੱਜਣ ਦਾ ਖਤਰਾ;

(v) ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ, ਵਿਵਹਾਰ, ਸਾਧਨ, ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਖੜਾ;

(vi) ਅਪਰਾਧ ਦੁਬਾਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ;

(vii) ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਖਦਸ਼ਾ; ਅਤੇ

(viii) ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਖਤਰਾ, ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ।

22. ਪ੍ਰਸਾਂਤਾ(ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਲੱਲਾ ਬਾਬੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ1, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ2, ਨੀਰੂ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ3, ਯਸ਼ਪਾਲ ਗਾਡਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ4, ਉੜੀਸਾ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਿਮਾਨੰਦ ਮਿਸ਼ਰਾ5 ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

23. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ 'ਵਾਈ' ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਰਾਜ & ਅਨੁ6." ਜਿਸਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਮਾਨਯੋਗ ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ.) ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"22. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਗੁਪਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹਾਲੀਆ ਰੁਝਾਨ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ "ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ" ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਸੇ ਜਾਂਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ।

23. ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਰੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਹੀਪਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:-

25. ਸਿਰਫ "ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ" ਅਤੇ "ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ" ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਧਾਰਨਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਜਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਬਲਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨਿਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਸ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ ਬਲਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਵੀ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਡਿੱਕ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਪਾਉਣ। ਜੱਜਾਂ 'ਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

24. ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ, "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ" ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਹੱਤਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ **ਰਾਮ ਗੋਵਿੰਦ ਉਪਾਧਿਆਯ ਬਨਾਮ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ**:

"4. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਦਾਹਰਣਾਤਮਕ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

(a) ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(b) ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅੰਦੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਖਤਰੇ ਦੇ ਅੰਦੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(c) ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਣ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ।

(d) ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹਲਕਾਪਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਅਸਲੀਅਤ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸੰਦੇਹ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।"

25. **ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਣਯੋਗ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਲਿਆਣ ਚੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਰੰਜਨ ਉਰਫ ਪੱਪੂ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ** :

"11. ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਥਰਾ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਰੂਟੀਨ ਦੇ ਤੌਰ

'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਮੀ ਤੋਂ ਪੀੜਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰੇ; ਉਹ ਹਨ:

(a) ਦੋਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ।

(b) ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ ਉਚਿਤ ਖਦਸ਼ਾ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ।

(c) ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ।"

. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ

26. ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੌਂਦੀ ਤਰਕ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

27. ਰਮੇਸ਼ ਭਵਨ ਰਾਠੌੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ-ਜੱਜੀ ਬੈਂਚ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜੋ ਵਿਵੇਕ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"35. ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ

ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ “ਹੋਰ ਤਰਕ ਲਈ ਦਬਾਅ ਨਾ ਪਾਓ ਆਰਡਰ"। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦਾ. ਇਹ ਹੈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਹੈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਲਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੱਥ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਜੇ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਸੋਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸੰਖੇਪ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੂਜੇ 'ਤੇ. ਪੀੜਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਤੇ ਹਨ ਦਾਅ ਵੀ. ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ। ਉਚਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਏ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਲਈ ਸਲਾਹ ਹੈ ਕਿ “ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਅੱਗੇ ਲਈ ਦਬਾਅ ਨਾ ਪਾਉਣ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼"। ਜੇ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੁੱਗ ਹੈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼.

36 ਧਾਰਾ 439 ਅਧੀਨ ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਵਿਵੇਕ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਜੋ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਬੇਢੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਰਣਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਵਿਵੇਕ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਰਣਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤਰਕ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ

ਉਦਦੇਸ਼ਕ ਮਾਨਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

28 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਮ ਗੋਵਿੰਦ ਉਪਾਧਿਆਯ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ -

"ਜਮਾਨਤ ਦੇਣਾ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਪਰ, ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕੋਰਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਿਚਾਰਣਾ ਲਈ ਬੁਲਾਵਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਮਾਨਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜਮਾਨਤ ਦੇਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭਿਕ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜਿਤਨਾ ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਜਮਾਨਤ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਚਾਨਸ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਵੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਕ ਢਾਂਚੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

29 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਹਿਪਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਪੋਲੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ -

"14. ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਪਰ, ਜਿੱਥੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ, ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕੋਰਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ

ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਰ ਕੇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਸੀ. ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰੱਦ

30.ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਮਕੈਨਿਕਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਨਾ ਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਨਾ ਸਮਝੇ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਿਆਂ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰੱਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰੱਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਜਬੂਤ ਅਤੇ ਅਭਿਭੂਤ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ)। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਲਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰੱਦ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਹਨ:

(i) ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ

(ii) ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਰਾਹ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਚੋਰੀ

ਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

(v) ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਸਲ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

(vi) ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ।

31. ਇਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰੱਦ ਸਿਰਫ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਉਦਭਵ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਉਦਭਵ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ

ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

a) ਜਦੋਂ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਣਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਦਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

b) ਜਦੋਂ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਪੀੜਿਤ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

c) ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

d) ਜਦੋਂ ਜਮਾਨਤ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

e) ਜਦੋਂ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ।

f) ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਲੱਗੇ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

g) ਜਦੋਂ ਜਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨਾ, ਚੰਚਲ ਅਤੇ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ।

32. ਨੀਰੂ ਯਾਦਵ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 18 , ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਜੋ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਧੀਨ :-

"12...ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਿਵਹਾਰ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਖੇਤਰ ਹੈ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜੋ ਅਨੁਚਿਤ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰਣ ਯੋਗ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਅਣਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਅਸਹਿਣਯੋਗਤਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕਤਾ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।"

33.ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਹੀਪਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ -

"17. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਣ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਗੈਰ-ਲਾਗੂਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ, ਕੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਧਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕਠੋਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ।"

34.ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਦਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ" ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ-

"18. ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮ, ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮਾਮਲਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ

ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

19. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੋਈ ਸਰਬਵਿਆਪੀ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਮਾਨਤ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਾਰਕ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ, ਪਰ ਇਕੋ ਹੀ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਵੀ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

35. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 13.01.2021 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਿਤ ਜਮਾਨਤ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਖੁਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਗੋਲੀ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਖੁਦ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 439 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਿਤ ਜਮਾਨਤ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੁਕਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ।

36. ਦੋਸ਼ੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ:-

ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 16/2021 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਅਤੇ 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਹਮਲਾਵਰ ਸੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹਥਿਆਰ ਸੀ।

ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਿਰਦਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗੋਲੀ ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਗਾਲ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਈ।

ਮ੍ਰਿਤਕ 14.01.2021 ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਮਰ ਗਿਆ

ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ

ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਿਛਲੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ, ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ "ਰਾਤੀਕਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨੰਬਰ ਕਾ ਲੜਾ ਅਤੇ ਰਾਮ ਸਾਰੇ ਕਾ ਪੁੱਤਰ ਸਸ਼ੀਲ ਯਾਦਵ ਨੇ ਪੁੱਲ 'ਤੇ ਗੱਡੂ ਰੁਕਵਾਕੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 2 ਲੜੇ ਹੋਰ ਸਨ"। ਦੁਬਾਰਾ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਣ 'ਤੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ "ਰਾਤੀਕਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨੰਬਰ ਕਾ ਲੜਾ ਮਤਲਬ ਹਰੀਜੀਤ ਯਾਦਵ"।

ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਏ
ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਈਓ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 161 ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ
ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕਈ ਅਪਰਾਧਿਕ
ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

1 ਕੇਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 0162/2021 ਅਧੀਨ 302/34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ

2 ਕਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 020/2021 ਅਧੀਨ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25

3 110ਜੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 05.11.2021 ਨੂੰ

4 ਬੀਟ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਜੀ.ਡੀ ਨੰਬਰ 33) ਮਿਤੀ 18.12.2021

5 ਬੀਟ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਜੀ.ਡੀ. ਨੰਬਰ 44) ਮਿਤੀ 19.12.2021

37.ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ

ਜੈਕਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫਿਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ,

ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਸੂਝਬੂਝ ਨਾਲ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ।

38 ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਨਾਲ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

39 ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਮਨ ਦੀ ਨਾ-ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨਾਲ ਪੀੜਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤ,

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ।

40 ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2/ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬੌਂਡ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾਕਾਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

41. ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹਨ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣਨਗੇ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲਾਗਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਕੇ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੀਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਦੇ ਚੰਨਣ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕਣਗੇ ਨਹੀਂ।

42. ਨਤੀਜਤਨ, ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate